

BESLUT

2018-04-12

Dnr: 18/00705

SAKEN

Domstolen, SVT1, 2018-03-01, inslag om en rättsprocess kring rätten till samvetsfrihet; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

Domstolen är ett en dokumentärserie som bland annat skildrar människor som är parter i rättsfall. I det aktuella inslaget medverkade barnmorskor som drev rättsprocesser för att införa rätten att hävda samvetsfrihet i Sverige. Fokus för inslaget var på en arbetsrättslig tvist mellan en barnmorska, som nekats arbete för att hon inte vill utföra abort, och Landstinget Sörmland.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anser sammanfattningsvis att inslaget var vinklat, mot abort och till stöd för samvetsfrihet. Barnmorskorna framställdes enligt anmälarna som offer i inslaget medan landstinget och staten framställdes i dålig dager.

Två anmälare är kritiska till att det inte framgick att barnmorskorna i inslaget har stöd från intresseorganisationer. En anmälare är särskilt kritisk till att det inte redovisades vilken organisation som bekostat den ena barnmorskans rättegångskostnader.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Sveriges Television ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare,

reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande. Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis bland annat att kontroversiella ämnen eller händelser inte får behandlas ensidigt, det vill säga så att endast en parts version eller synpunkter klart dominerar ett program eller inslag. Det är tillåtet att skildra ett ämne från en speciell utgångspunkt, men i så fall bör detta klart framgå av programmet eller programpresentationen.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att *Domstolen* är en dokumentärserie som handlar om personer som är parter i rättsfall. Utgångspunkten för det granskade inslaget var att skildra barnmorskors juridiska kamp för rätten till samvetsfrihet och fokus låg särskilt på en arbetsrättslig tvist mellan en barnmorska och Nyköpings lasarett. Nämnden anser inte att den utgångspunkten medför att programmet strider mot kravet på opartiskhet.

Att det inte mer ingående redovisades vem eller vilka som betalat barnmorskornas juridiska kostnader, eller på annat sätt stöttat barnmorskorna i rättsprocesserna, medför enligt nämndens bedömning inte att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet. Anmälarnas övriga kritik medför inte heller att inslaget strider mot dessa krav.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens andre vice ordförande Dag Mattsson efter föredragning av Gustav Aspengren.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Gustav Aspengren